

Legea offshore: ne dorim doar bani sau vrem o strategie energetică reală?

Legea exploatării resurselor offshore a provocat, de la adoptare, discuții în contradictoriu, axate în special pe aspectele legate de fiscalitate.

Personal, consider că forma în care legea a fost votată reflectă atenția deosebită care i-a fost acordată acestui aspect al fiscalității, dar ar fi eronat ca dezbaterea să fie purtată numai în jurul modului în care statul impozitează veniturile din exploatarea acestor resurse. Altfel, mecanismul de taxare este unul, în mare, adecvat, deși, probabil, modificări vor mai exista.

Însă o re-abordare cuprinzătoare a fiscalității va trebui să pună în discuție și modelul de exploatare a acestor resurse.

Schimbarea modelului actual de exploatare presupune o modificare a paradigmei în care statul român se raportează la resursele sale minerale. Și anume: exploatarea ar trebui să fie rațională, și nu una bazată pe o filosofie strict fiscală. România nu are suficiente resurse încât să devină un mare jucător – nici pe piața petrolului, nici pe cea a gazului. Volumul resurselor din Marea Neagră, așa cum este el apreciat de oficialități, s-ar ridica la 200 miliarde de metri cubi. Rezervele certe, așa cum au rezultat în urma prospecțiunilor făcute de investitorii care au concesionat perimetrele din Marea Neagră, se ridică la aproximativ 100 de miliarde de metri cubi (84 de miliarde în perimetrul concesionat de Exxon și OMV și 20 de miliarde în perimetrul Black Sea Oil and Gas), exploatabile în aproximativ 20-25 de ani.

Sub rezerva descoperirii de noi resurse între timp, România va rămâne, la capătul a două decenii și jumătate, fără gazele naturale din zăcămintele offshore.

Adică, de fapt, dependentă încă o dată de importuri. În sine, faptul nu ar fi dramatic, dacă veniturile produse în timpul acestei ferestre de oportunitate ar fi folosite rațional, acoperind nevoi pe care bugetul nu le poate acomoda decât de-a lungul unei perioade foarte lungi (infrastructură rutieră, feroviară, infrastructură medicală, și acestea sunt doar câteva exemple).

O a doua observație, care privește în special ideile pe care se bazează concesionarea și exploatarea resurselor României, este că statul și-ar putea

maximiza profitul exploatând direct propriile resurse, ca parte a unui joint-venture sau prin proiecte în parteneriat public-privat. Este perspectiva din care privesc lucrurile de pildă norvegienii. Spre deosebire însă de ei, noi nu deținem o companie integrată de petrol și gaze, așa cum Norvegia are Statoil, nu știm exact ce anume concesionăm, întrucât nu efectuăm prospecțiuni detaliate înainte de a demara procesul de concesionare, și nici nu contribuim la dezvoltarea proiectelor, ulterior concesionării, în baza unui parteneriat cu investitorul.

Așadar, cu investiții bine planificate, România și-ar putea asigura venituri importante din exploatarea resurselor offshore, care, la fel ca orice resurse epuizabilă, de natură strategică, pot și trebuie să fie vândute foarte scump.

Să nu cădem așadar în capcana unei discuții axate numai pe fiscalitate. Provocarea este mult mai mare și ar trebui să răspundă la întrebarea: România își dorește (doar) bani sau vrea o strategie energetică inteligentă și sustenabilă?

Mai mult, România trebuie să-și dorească chiar o strategie industrială, prin atragere de investitori care ar contribui la realizarea de beneficii consistente pentru economie, la poziționarea României în rândul țărilor cu potențial industrial, la stabilizarea forței de muncă calificate și implicarea industriilor românești în realizarea proiectelor industriale.

Pe măsură ce economia românească va oferi soluții de prelucrare, se pot extinde zonele de exploatare.

Si încă o întrebare: ce ne presează acum să vindem tot ce știm că avem sau bănuim că avem, fără nicio o strategie și o gândire de planificare și distribuție a resurselor noastre energetice? După ce ne vom fi umplut visteria provizoriu ce vom fi lăsat în viitor?

Legea offshore trebuie regândită astfel încât să fie în acord cu evoluțiile din plan mondial și cu o gândire de viitor asupra felului în care România trebuie să-și gestioneze resursele – arma cea mai importantă în aceasta lume globalizată.

Sorin Dimitriu,

Președintele Camerei de Comerț și Industrie a Municipiului București